بسم الله الرحمن الرحيم

Glimpses of world history

Jawaharlal Nehru

Penguin Books

سرشناسه:	نهرو، جواهر لعل، ۱۸۸۹-۱۹۶۴م. Nehru, Jawaharlal
عنوان و نام پدیدآور:	نگاهی به تاریخ جهان/ جواهر لعل نهرو؛ ترجمه محمود تفضلی.
مشخصات نشر:	تهران: امیرکبیر، -۱۳۸۶
مشخصات ظاهری:	۳ ج.: نقشه.
شابک:	دوره: ۴-۰۲۲۵-۰۰-۹۶۴-۹۷۸
	جلد اول: ۹-۰۳۶۱-۰۰-۹۶۴-۹۷۸
	جلد دوم: ۶-۰۳۶۲-۰۰-۹۶۴-۹۷۸
	جلد سوم: ۳-۰۳۶۳-۰۰-۹۶۴-۹۷۸
یادداشت:	چاپ بیست و هفتم: ۱۴۰۴.
یادداشت:	عنوان اصلی: *Glimpses of world history*
موضوع:	تاریخ جهان -- ادبیات نوجوانان
موضوع:	تمدن -- تاریخ
شناسه افزوده:	تفضلی، محمود، ۱۲۹۷ - ۱۳۶۳ ،، مترجم
رده‌بندی کنگره:	۱۳۸۶ ۸ن۹ن/D۲۱
رده‌بندی دیویی:	۹۰۹[ج]
شماره کتابشناسی ملی:	۲۲۹۷۵۹۴

نگاهی به تاریخ جهان

جواهرلعل نهرو
ترجمهٔ محمود تفضّلی

جلد ۱

نگاهی به تاریخ جهان

جلد اول

جواهرلعل نهرو
ترجمهٔ محمود تفضّلی

چاپ اول ▲ ۱۳۳۸ ▲
چاپ بیست و هفتم ▲ ۱۴۰۴ ▲ ۱۰۰۰ نسخه ▲

مدیریت هنری: آژانس خلاقیت خانهٔ ایده ▲ **چاپ و صحافی:** واژه‌پرداز اندیشه ▲

دفتر مرکزی: تهران، خیابان جمهوری اسلامی،
تقاطع خیابان سعدی، پلاک ۲
شمارهٔ تماس: ۲-۰۲۱۳۳۹۰۰۷۵۱ و ۶۱۲۸
کدپستی: ۱۱۴۳۸۱۷۸۱۸

amirkabirpub.ir
@amirkabirpubco

مؤسسهٔ انتشارات امیرکبیر
©همهٔ حقوق محفوظ است.

«تفکر نهرو»
و کتاب نگاهی به تاریخ جهان

برای خواننده روشن‌بین و دقیق که با مطالعه یک کتاب بر اساس روشی صحیح، توان فکری و معنوی خود را ارتقا می‌دهد لازم است در مطالعه کتاب نگاهی به تاریخ جهان ابتدا با دقت مقدمه آقای «جواهرلعل نهرو»[1] مؤلف کتاب را که بیانگر سلامت نفس و ذهن توانای ایشان است مطالعه کند. مؤلف در مقدمه شرایط جسمانی و در نتیجه روحی خود را در هنگام نگارش نامه‌ها و همچنین ضعف کتاب، از جهت روش کار تاریخ‌نویسی و کمبود فرصت برای پرداختن به این مسئله را بیان می‌دارد که خواننده را در مطالعه، تحلیل و قضاوت در مورد محتوای کتاب کمک می‌کند.

اما در سراسر کتاب نقاط ضعفی در بینش و نحوه بیان به چشم می‌خورد که ممکن است ذهن خواننده، به‌خصوص جوانان را نسبت به نهرو مشوه کند، چون اکنون ما در شرایطی از تاریخ علم و انقلاب به سر می‌بریم و تحولات حاصله در برداشت علما و انقلابیون از تاریخ و مذهب. به‌خصوص در شرق – به‌قدری است که بدون تذکر و توجیه، خوانندگان و جوانان ما در قضاوت و دست یافتن به یک تحلیل صحیح از تاریخ مبارزات استقلال‌طلبانه هند و شخصیت نهرو دچار شتابزدگی خواهند شد. مسائل یاد شده مربوط است به برخورد نهرو به مسئله مذهب به‌طور عام و همچنین آداب و رسوم مذهبی و بومی مردم و بالاخره نحوه تحلیل و بیان بعضی از رویدادهای تاریخی و قضاوت ایشان در مورد اشخاصی چون رضاخان و کمال آتاتورک، و در این موارد با مرور مختصری بر زندگی نهرو– از موقعیت خانوادگی، جامعه‌ای که در آن رشد یافته، مذهبی که در کشورش مرسوم بوده و تحصیلاتش در غرب – در می‌یابیم که نهرو ناچار تأثیر زیادی از نحوه تفکر و بینش غربی پذیرفته، و به همین جهت و از لحاظ شور مبارزه و زندگی سیاسی و انقلابی‌اش گرایش به سوسیالیسم پیدا می‌کند. اما چون

1. Jawaherlal Nehru

نهرو به‌طور مستقیم و پیگیر به‌دنبال رهبری چون گاندی[1] در جریان مبارزات هند بوده همواره از یک تعادل روحی که او را از یک غرب‌گرا و یا سوسیالیست کاملاً مشخص می‌کند برخوردار بوده، پس از طی دوران‌های مبارزه به مسائل تازه‌ای از جمله توجه بیشتر به معنویت و مذهب می‌رسد.

بنابراین توقعی که از کتاب آقای نهرو داریم نه یک بررسی همه‌جانبه و تام و تمام تاریخ جهان، بلکه مجموعه‌ای از نامه‌های مردی انقلابی و سیاستمدار در شرایط سخت مبارزه و زندان به دخترش می‌باشد، که بعدها هم روی آن کار زیادی صورت نگرفته است. اهمیت کتاب در این است که انسان با خواندن کتاب «نگاهی به تاریخ جهان» ضمن استفاده از اندوخته‌ها و یافته‌های ذهن آقای نهرو، با یک نقطه زنده و گویای تاریخ هند و مبارزات مردمش و نمود واقعی همه ضعف‌ها و قوت‌ها قرار می‌گیرد، و کتاب یکی از منابع هر پژوهشگری است که مشغول تحقیق در اوضاع و احوال تاریخ هند و به‌خصوص تاریخ معاصر این کشور است.

ناشر

1. Mahatma Gandhi

مقدمهٔ مترجم برای چاپ چهارم

بیش از دوازده سال از نشر نخستین چاپ این کتاب می‌گذرد. حسن قبول خوانندگان از آن به‌اندازه‌ای بود که در این مدت سه چاپ از کتاب نشر یافته و باز هم چاپ تازه‌ای از آن مورد نیاز است. این‌ها همه برای من بسیار مسرت‌انگیز و دلگرم‌کننده است زیرا می‌بینم کاری که مدتی از عمرم را، با شور و شوق، بر سر آن نهادم علاقه و توجه جامعه کتاب‌خوان ایران را برانگیخت و حتی نسل‌های جوان‌تر هم آن را با گرمی پذیرفته‌اند و می‌پذیرند.

ترجمه این کتاب که به‌دنبال «زندگی من» صورت گرفت با اجازه و موافقت خود نهرو – که افسوس دیگر در میان ما نیست – به‌صورت گرفت و پس از ترجمه و نشر هم مورد پسند واقع شد. این دو موضوع برای خود من اهمیت و ارزش دارد و از این‌روست که متن دو نامه او را که پیش و پس از ترجمه کتاب نوشته است با سرافرازی در اینجا می‌آورم.

و از همه دوستان و سروران آشنا و ناشناس که همواره از دور و نزدیک مرا به‌خاطر این ترجمه تشویق کرده‌اند سپاسگزارم. همین تشویق‌ها به من نیرو می‌بخشید تا کتاب معروف دیگر نهرو یعنی «کشف هند» را هم به فارسی درآورم و کاری را که از چند سال پیش‌تر شروع کرده بودم دنبال گیرم.

خوشوقتم که چاپ جدید کتاب با غلط‌های کمتر و مزایای بیشتر نشر می‌یابد. باید از مؤسسه انتشارات امیرکبیر که کار نشر ترجمه‌های مرا به عهده دارد سپاسگزار بود که تلاش فراوان به کار برده تا چاپ جدید صورتی بهتر و کامل‌تر داشته باشد.

بدین گونه است که یک دوره نقشه تازه به‌وسیله مؤسسهٔ کارتوگرافی و جغرافیایی سحاب برای کتاب تهیه شده است، همچنین به‌وسیله آقای عباس آقاجانی معادل لاتینی نام‌ها بر کتاب افزوده شده است که مسلماً استفاده از آن را آسان‌تر خواهد کرد.

امیدوارم چاپ تازه و چاپ‌های بعدی کتاب هم مانند گذشته با حسن قبول نسل‌های تازه کتاب‌خوان مواجه شود و همان‌طورکه روان‌شاد نهروآرزوکرده است به افزایش تفاهم و دوستی میان ایران و هند کمک دهد.

محمود تفضلی
آنکارا – اردیبهشت ۱۳۵۱

قسمتی از پیشگفتار مترجم برای چاپ اول کتاب

... در تابستان سال ۱۹۲۸ ایندیرا، دختر نهرو که در آن وقت ده ساله بود در شهری ییلاقی دور از پدرش به سر می‌برد. در آن تابستان نهرو یک سلسله نامه برای دخترش نوشت که در آن‌ها با زبانی ساده داستان آفرینش زمین و پیدا شدن زندگی و تشکیل نخستین قبایل و اجتماعات بشری را نقل کرد و بعد مجموعه آن‌ها که ۳۰ نامه کوتاه بود به‌صورت کتابی به نام «نامه‌های پدری به دخترش» انتشار یافت و بارها تجدید چاپ شد[۱]...

نشیب و فراز زندگی اجتماعی و سیاسی بارها نهرو را به زندان کشاند. در سال ۱۹۳۰ که نهرو یکی از دوران‌های متعدد زندانش را می‌گذراند درصدد برآمد از فرصت و فراغتی که در زندان پیش می‌آید استفاده کند و نامه‌های تازه‌ای برای دخترش بنویسد. این نامه‌های تازه در مدتی نزدیک سه سال از اکتبر ۱۹۳۰ تا اوت ۱۹۳۳ در دو دوران مختلف زندان، نوشته شد و در آن‌ها یک دوره تاریخ جهان منعکس می‌گشت.

در اواخر سال ۱۹۳۳ که نهرو آن دوران زندان خود را به پایان رساند نامه‌های خود را مروری کرد و آماده چاپ ساخت اما چون به‌زودی در ۱۲ فوریه ۱۹۳۴ یک‌بار دیگر به زندان فرستاده شد خواهر ارجمندش بانو ویجایا لکشمی پاندیت[۲] مجموعه آن‌ها را تنظیم کرد و به نام «نگاهی به تاریخ جهان» نامید و در دو جلد به چاپ رساند.

در طی دوران زندان سال ۱۹۳۴ و پس از انتشار «نگاهی به تاریخ جهان» بود که نهرو کتاب زندگی خود را نوشت. بدین‌قرار کتاب «زندگی من» که قبلاً به فارسی درآمده

---

۱. این کتاب هم به‌وسیله مترجم به فارسی ترجمه شده است.

۲. بانو ویجایا لکشمی پاندیت یکی از مشهورترین زنان جهان است که در دوران مبارزات ملی هند نقش عمده‌ای داشت. پس از استقلال مقامات مهم سفارت کبرای هند در اتحاد جماهیر شوروی و بعد هم در ایالات متحده آمریکا را عهده‌دار شد. در هفتمین دوره سازمان ملل متفق به ریاست آن سازمان انتخاب گردید و بعد نماینده عالی هند در بریتانیا بود.